EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVO ODJELJENJE

PREDMET BEŠOVIĆ I DRUGI protiv CRNE GORE

(Predstavka br. 21601/20)

PRESUDA

STRAZBUR

11. april 2024. godine

Ova presuda je pravosnažna ali može biti predmet redakcijske izmjene.

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

U predmetu Bešović i drugi protiv Crne Gore,

Evropski sud za ljudska prava (prvo Odjeljenje), na zasijedanju Odbora u sastavu:

Péter Paczolay, *predsjednik,*
Gilberto Felici,
Raffaele Sabato, *sudije,*
i Viktoriya Maradudina, *postupajući u svojstvu zamjenika registrara Odjeljenja,*

Nakon vijećanja na sjednici zatvorenoj za javnost 21. marta 2024. godine,

Donosi sljedeću presudu, koja je usvojena toga dana:

POSTUPAK

1. Predmet je pokrenut predstavkom protiv Crne Gore koja je podnijeta Sudu na osnovu člana 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih Sloboda („Konvencija”) dana 10. aprila 2020. godine.

2. Podnosioce predstavke je zastupao g-din B. Ćupić, advokat iz Podgorice.

3. Vlada Crne Gore („Vlada”) je pisanim putem obaviještena o predstavci.

ČINJENICE

4. Detalji o podnosiocima predstavke i relevantne informacije o predstavci navedeni su u priloženoj tabeli.

5. Podnosioci predstavke su se prituživali na neizvršenje domaćih odluka donijetih protiv preduzeća u društvenom/državnom vlasništvu.

6. Dana 18. jula 2019. godine, Ustavni sud je utvrdio povredu prava podnosilaca predstavke zagarantovanih članom 6 stav 1 Konvencije i članom 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog neizvršenja. Podnosiocima predstavke je dosuđen iznos od po 2.000,00 eura na ime nematerijalne štete. Međutim, domaće odluke koje su razmatrane u ovom predmetu su ostale neizvršene do danas.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6 STAV 1 KONVENCIJE I ČLANA 1 PROTOKOLA BR. 1

7. Podnosioci predstavke su se prvenstveno prituživali na neizvršenje domaćih odluka donijetih u njihovu korist. Pozivali su se, izričito ili suštinski, na član 6 stav 1 Konvencije i član 1 Protokola br. 1.

A. U odnosu na g-dina Miodraga Vujovića, g-dina Branislava Radetića, g-dina Dragoslava Pajovića i g-dina Vasa Ljuljđurovića

8. Vlada je istakla da su predmetne pravosnažne domaće odluke u potpunosti izvršene u odnosu na g-dina Miodraga Vujovića, g-dina Branislava Radetića, g-dina Dragoslava Pajovića i g-dina Vasa Ljuljđurovića. Podnosioci predstavke su tvrdili da nijesu dobili dovoljno obeštećenje.

9. Sud primjećuje da su ovi podnosioci predstavke imali pravo da prime i zaista su primili, glavni dug i zateznu kamatu po zakonskoj stopi do pokretanja stečajnog postupka protiv dužnika. Kamata im nakon tog datuma nije isplaćena jer na to nijesu imali pravo na osnovu člana 87 Zakona o stečaju iz 2011. godine (Sl. list br. 1/2011, 53/2016 i 1/2022).

10. Na osnovu toga, Sud zaključuje da su predmetne domaće odluke u potpunosti izvršene u odnosu na ova četiri podnosioca predstavke i smatra da oni dalje ne mogu tvrditi da su žrtve navedene povrede u smislu člana 34 Konvencije. Slijedi da predstavka, u dijelu koji su podnijeli g-din Miodrag Vujović, g-din Branislav Radetić, g-din Dragoslav Pajović i g-din Vaso Ljuljđurović, nije usaglašena *ratione personae* sa odredbama Konvencije i mora biti odbačena u skladu sa članom 35 stavovi 3 i 4 Konvencije.

B. U odnosu na ostale podnosioce predstavke

11. Sud ponavlja da izvršenje presude bilo kog suda mora da se posmatra kao sastavni dio „suđenja" u smislu člana 6. Takođe se poziva na svoju praksu kada je u pitanju neizvršenje ili odloženo izvršenje pravosnažnih domaćih presuda (vidjeti *Hornsby protiv Grčke*, br. 18357/91, stav 40, *Izvještaj o presudama i odlukama* 1997-II).

12. Sud dalje primjećuje da je odlukama u konkretnim predstavkama naloženo preduzimanje konkretnih radnji. Stoga, Sud smatra da predmetne odluke predstavljaju „imovinu" u smislu člana 1 Protokola br. 1.

13. U vodećim predmetima *R. Kačapor i drugi protiv Srbije* (br. 2269/06 i 5 drugih, stavovi 97-99, 106-16 i 119-20, 15. januar 2008. godine) i *Mijanović protiv Crne Gore* (br. 19580/06, stavovi 81-91, 17. septembar 2013. godine), Sud je već utvrdio povredu u odnosu na ista pitanja kao u ovom predmetu.

14. Nakon ispitivanja cjelokupne dokumentacije koja mu je dostavljena, Sud nije utvrdio nijednu činjenicu ili argument koji može da ga ubijedi da donese drugačiji zaključak o prihvatljivosti i osnovanosti ovih pritužbi. Pozivajući se na svoju praksu po ovom pitanju, smatra da u konkretnom predmetu nadležni organi nijesu uložili sve neophodne napore da u potpunosti i blagovremeno izvrše odluke koje su donijete u korist podnosilaca predstavke.

15. Stoga, pritužbe su prihvatljive i otkrivaju povredu člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1.

II. PRIMJENA ČLANA 41 KONVENCIJE

16. Imajući u vidu dokumenta koja posjeduje i svoju praksu (vidjeti, konkretno, *R. Kačapor i drugi*, gore citirana, stavovi 123-26; *Stošić protiv Srbije*, br. 64931/10, stavovi 66-68, 1. oktobar 2013. godine i *Mastilović i drugi protiv Crne Gore*, br. 28754/10, stav 52, 24. februar 2022. godine), Sud smatra razumnim da podnosiocima predstavke ne dosudi naknadu na ime nematerijalne štete, jer je ista već dosuđena na domaćem nivou (vidjeti stav 6 gore), te stoga odbija ovaj dio zahtjeva podnosilaca predstavke za pravičnim zadovoljenjem. Ipak, odlučuje da im dosudi naknadu na ime troškova i izdataka navedenih u priloženoj tabeli.

17. Sud dalje primjećuje da tužena država ima neizmirenu obavezu da izvrši presude koje ostaju izvršne.

IZ OVIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* predstavku neprihvatljivom u odnosu na dio koji su podnijeli g-din Miodrag Vujović, g-din Branislav Radetić, g-din Dragoslav Pajović i g-din Vaso Ljuljđurović;

2. *Proglašava* ostatak predstavke prihvatljivim;

3. *Utvrđuje* da ova predstavka otkriva povredu člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 zbog neizvršenja domaćih odluka donijetih protiv preduzeća u društvenom/državnom vlasništvu;

4. *Utvrđuje* da je tužena država dužna da obezbijedi, koristeći adekvatna sredstva, u roku od tri mjeseca, izvršenje neizvršenih domaćih odluka navedenih u priloženoj tabeli;

5. *Utvrđuje*
   (a) da je tužena država dužna da plati podnosiocima predstavke zajedno, izuzimajući podnosioce predstavke čija predstavka je proglašena neprihvatljivom, u roku od tri mjeseca, iznos naveden u priloženoj tabeli na ime troškova i izdataka koji će biti konvertovan u valutu tužene države po stopi primjenjivoj na dan isplate;
   (b) da se od isteka navedena tri mjeseca do isplate ovih iznosa obračunava kamata na gore navedeni iznos po stopi koja je jednaka najnižoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke tokom zateznog perioda uz dodatak od tri procentna poena.

6. *Odbija* ostatak zahtjeva podnosilaca predstavke za pravičnim zadovoljenjem.

Sačinjeno na engleskom jeziku i objavljeno u pisanoj formi 11. aprila 2024. godine na osnovu Pravila 77 stavovi 2 i 3 Poslovnika Suda.

Viktoriya Maradudina postupajući u svojstvu zamjenika registrara	Péter Paczolay predsjednik

PRILOG

Predstavka u kojoj su iznijete pritužbe na osnovu člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1
(neizvršenje ili odloženo izvršenje domaćih odluka donijetih protiv preduzeća u društvenom/državnom vlasništvu)

Predstavka br. **Datum podnošenja**	**Ime podnosioca predstavke** **Godina rođenja**	**Ime i adresa zastupnika**	**Relevantna domaća odluka**	**Datum početka perioda neizvršenja**	**Datum okončanja perioda neizvršenja** **Dužina trajanja izvršnog postupka**	**Iznos dosuđen na ime troškova i izdataka po predstavci (u eurima)**[1]
21601/20 10. april 2020. godine (40 podnosilaca predstavke)	**Dragomir BEŠOVIĆ** 1954 **Rajko VLAHOVIĆ** 1965 **Milorad JOVANOVIĆ** 1949 **Zoran IVANOVIĆ** 1958 **Dragomir PEJOVIĆ** 1949 **Radovan RADEVIĆ** 1942 **Radomir BOLJEVIĆ** 1938 **Novak LEKOVIĆ** 1959 **Milan MILIĆ** 1956 **Jadranka RAKOČEVIĆ** 1954 **Đorđije SORAT**	Branislav Ćupić Podgorica	Privredni sud Crne Gore 16. oktobar 2017. godine Privredni sud Crne Gore 28. novembar 2017. godine	16. oktobar 2017. godine 28. novembar 2017. godine	u toku više od 6 godina, 4 mjeseca i 1 dan u toku više od 6 godina, 2 mjeseca i 20 dana	250,00 Ukupno podnosiocima predstavke, izuzimajući g-dina Miodraga Vujovića, g-dina Branislava Radetića, g-dina Dragoslava Pajovića i g-dina Vasa Ljuljđurovića

[1] Uvećan za bilo koje poreze koji se mogu naplatiti podnosiocima predstavke.

	1950 **Slobodan ĆETKOVIĆ** 1953 **Milorad MARAŠ** 1950 **Izedin SERHATLIĆ** 1948 **Branka VASILJEVIĆ** 1955 **Rajko BULATOVIĆ** 1958 **Džafer CANOVIĆ** 1955 **Borislav MAKOČEVIĆ** 1942 **Dragan RABRENOVIĆ** 1960 **Rajko RAŠOVIĆ** 1962 **Miodrag SEKULOVIĆ** 1949 **Vukadin TOMOVIĆ** 1950 **Božidar JOVANOVIĆ** 1948 **Jovan LORIS** 1956 **Mašan STAMATOVIĆ** 1958 **Zoran DUJOVIĆ** 1965 **Vladeta KLJAJEVIĆ**					

	1968 **Željko KOSTIĆ** 1971 **Petar ŠIKMANOVIĆ** 1966 **Vojislav MUGOŠA** 1939 **Mihailo POLEKSIĆ** 1963 **Miodrag VULETIĆ** 1961 **Veselin ŠIŠEVIĆ** 1965 **Velizar VUKOVIĆ** 1951 <u>Domaćinstvo</u> **Lela KOVAČEVIĆ** 1966 **Dejan JOVOVIĆ** 1971 *** **Miodrag VUJOVIĆ** 1952 **Branislav RADETIĆ** 1950 **Dragoslav PAJOVIĆ** 1960 **Vaso LJULJĐUROVIĆ** 1955		***	***	*****	***